

Kedves gyermekeim! Jézus oltalmazza leányaimat és fiaimat!

Nemrég volt Úrnapja és Jézus Szentséges Szívének ünnepe, valamint Szűz Mária Szeplőtelen Szívének emléknapja. Ezek az ünnepek megmutatják nekünk az utat az örök boldogság felé: a Szűzanya keze által vezetve behatolni Jézus sebzett Szívébe. Nem sokkal később, Szent Péter és Pál ünnepén megerősítettük egységünket a Pápa személyével és szándékaival, ugyanakkor nagyobb lendületet vett a bennünk élő vágy, hogy Krisztust közelebb vigyük az emberekhez. Így ismét követtük az Atyánk tanácsát: *omnes cum Petro ad Iesum per Mariam!*

Mára sok helyen hagyománnyá vált, hogy június 26-án Szent Josemaría tiszteletére mutatják be a Szentmise-áldozatot. Azért imádkozom, hogy közbenjárására e helyek mindegyikén és az egész világon sok lelki gyümölcs teremjen. Az ünnepet megelőző napon, június 25-én volt don Álvaro pappá szentelésének hetvenedik évfordulója, néhány nap múlva pedig annak lesz újabb évfordulója, hogy 1935. július 7-én felvételét kérte a Műbe. E jeles napok alkalmából szeretnék hosszabban írni szeretett elődöm példájáról, arról a figyelmes és állandó érdeklődésről, amellyel az emberek lelki és anyagi szükségleteiről gondoskodott.

Az Úr hívására adott válaszában ötvenedik évfordulóján egyszerűen így írt nekünk: „A hivatásom története az Alapítónk bizalommal teli és kitartó imádságának története, hiszen ő – anélkül, hogy ismert volna, pusztán az egyik nagynéném elbeszélése alapján – négy éven keresztül imádkozott azért, hogy az Úr megadja nekem ezt a hatalmas kegyelmet, a legnagyobb ajándékot – a hit után –, amelyet Isten adhatott nekem. Ezen imádság mellett – szintén az Atyánk buzdítására – segítségemre volt néhány fiának apostoli gondoskodása is, akik még azelőtt, hogy elvittek volna a Ferraz utcai kollégiumba és bemutatnak volt szent Alapítónknak, elhívtak, hogy segítsék nekik egy katekézisen és látogassam meg velük együtt Szűz Mária szegényeit. Mindez ez Úr műve volt.”¹

Don Álvaro néhány szóban megjelöli azt a két feltételt, amely szükséges ahhoz, hogy valaki megkapja Istentől azt az ajándékot, hogy – Krisztus országának növekedését teljes odaadással szolgálva – kövesse Krisztust. Az első feltétel az imádság, amely a keresztények legfőbb *fegyvere* arra, hogy elnyerjük Isten ajándékait. A másik – és most ennél szeretnék elidőzni – szintén nagyon szükséges: az irgalmassági cselekedeteken keresztül szolgálni a többieket.

Mindez az Úr műve volt – írta don Álvaro. Isten azonban számol azzal, hogy mindannyian tevékenyen és ténylegesen – konkrét tettekkel, személyes áldozatokkal – igyekszünk kielégíteni felebarátaink lelki és anyagi szükségleteit. Don Álvaro már nagyon fiatal kora óta komolyan vette a Mester utolsó ítéletről szóló szavait, melyeket Szent Máté jegyzett le. Az Úr az igazakat arra hívja, hogy lépjenek be örömébe, mert a földön segítettek

¹ DON ÁLVARO: *Levél, 1985. július 1. (Cartas de familia, I. kötet, 173)*

a rászorulóknak: *Éhes voltam, és adtatok ennem. Szomjas voltam, és adtatok innom. (...) Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek.*²

Jézus Krisztus nagyon közel volt a védtelen emberekhez: a szegényekhez, a betegekhez, a magányosakhoz... Különleges szeretettel állt mellettük, és azt akarja, hogy mi, a tanítványai is ugyanígy tegyünk. Amikor képessé válunk rá, hogy meglássunk oly sok nehéz helyzetet és nyomort a mai világban, minden egyes nap, felfedezzük Krisztust, aki magára vállalta minden egyes férfi és nő sorsát. Ha irgalmas szívvel bánunk ezekkel az emberekkel – hozzánk közel vagy távol –, akkor a kezünkkel közvetlen közletről *megérintjük* az Úr Szent Emberségét, amint arra Ferenc pápa rámutat: **Hogy találhatok rá ma Jézus sebeire? Nem látom őket, mint annak idején Tamás. Jézus sebeire az irgalmassági cselekedetek során találok rá. Ma ezek Jézus sebei.**³

Don Álvaro hivatását az Opus Deibe – amely 1935. július 7-én teljesedett be – már korábban előkészítette a szívében működő isteni kegyelem és a minden ember, főként a szükséget szenvedők iránti testvéri szeretet. Az Opus Deit már ismerő több barátjával együtt 1934-től kezdve rendszeresen járt Madrid egyik peremkerületébe, ahol katekézist tartott és sorra látogatta a szegényeket és a betegeket. Úgy vélem, akár azt is lehet mondani, hogy Szent Josemariával való találkozása is ezen, áldozatokban bővelkedő tevékenységek közvetlen gyümölcse. Ismeritek a történetet, hogy egy nap, miután a plébánián e barátaival megtartották a gyerekeknek a katekézist, egy, a katolikusok iránt nagy ellenszenvvel viseltető emberekből álló csapat rájuk támadt, és don Álvaro fejbe verték egy franciakulccsal. A súlyos sérülés és a következtében kialakult fájdalmas sebfertőzés gyógyulása több hónapot vett igénybe. Szintén a sérülés következményének tekinthető az a neuralgiás fájdalom, amely akkor alakult ki és a későbbiek során több alkalommal kiújult. Don Álvaro soha nem panaszkodott e fájdalom miatt, és egy cseppet sem neheztelt azokra, akik előidéztek. Sőt, nagyon ritkán beszélt másoknak erről az eseményről.

Soha nem felejtette el, milyen sokat kapott ezektől a katekézisektől, beteg- és szegénylátogatásoktól, amelyek során nagylelkűen adott az idejéből a rászorulóknak. Isten apránként készítette őt elő a Szent Josemariával való találkozásra, amely gyökeresen megváltoztatta az életét. Így érthető, hogy miután röviden elmagyarázták neki a Mű szellemiségét és részt vett az Atyánk által tartott lelkigyakorlaton, az első elmékedés után úgy döntött, hogy felvételét kéri az Opus Deibe. Mivel Szent Josemaria azt kérte a kollégium tevékenységeiben részt vevő fiataloktól, hogy rendszeresen látogassák meg a szükséget szenvedőket, betegeket, ettől a pillanattól kezdve don Álvaro még nagyobb fontosságot tulajdonított ezen irgalmassági cselekedeteknek, nemcsak elméletben, hanem a gyakorlatban is. „Hatalmas lelki megrázkódtatást idéz elő, amikor valaki kapcsolatba kerül a szegénységgel, a magára hagyott emberekkel” – beszélt erről sok évvel később. – „Megmutatja, hogy gyakran ostobaságok miatt aggódunk, amelyek pusztán az önzésünkből fakadó kicsinyes dolgok.”⁴

A Mű életének mindig része volt ez a szolgálatkészség. Szent Josemaria így beszélt róla: *az Opus Dei a madridi szegények között, a legnyomorúságosabb kórházakban és*

² Mt 25,35.40

³ FERENC PÁPA: Szentbeszéd, 2013. július 3.

⁴ DON ÁLVARO: Feljegyzések egy családi összejövetelről, 1988. március 4.

városnegyedekben született; azóta is gondoskodunk a szegényekről, a gyerekekről és a betegekről. Ez a hagyomány sosem szűnik meg a Műben, mivel mindig lesznek szegények – lelki szegények is, akik nem kevésbé rászorultak –, gyerekek és betegek. Gondoskodunk róluk a leginkább rászoruló plébániákon tartott katekézisek és Szűz Mária szegényeinek látogatása keretében.⁵

Jól tudjátok, hogy az Atyánk mindig és mindenütt számtalan, a rászorulókat javát szolgáló kezdeményezést mozdított elő, és don Álvaro követte a példáját. Amikor idősebbekkel vagy fiatalokkal találkozott, arra buzdította őket, hogy törődjenek a nehezebb helyzetben lévőkkel, hozzanak létre konkrét oktatási, egészségügyi, munkaügyi stb. segítségnyújtást célzó projekteket, hogy általuk közelebb vigyék Istent az emberekhez és az emberek is közeledjenek Istenhez. Igyekezett ezt a fajta felelősségvállalást megerősíteni az üzletemberek, iparosok, bankárok és általában az anyagi javakkal rendelkező férfiak és nők körében. Felvázolta előttük azt a lehetőséget, hogy elindítsanak vagy támogassanak ilyen jellegű kezdeményezéseket, és felhívta rá a figyelmüket, hogy ezt olyan kötelességnek kell tekinteniük, amely a minden ember iránti őszinte szeretetből, illetve abból az igazságosságból és szeretetből fakad, amelynek át kell hatnia a keresztények cselekedeteit.

Lelkipásztori útjai során – az adott helyek anyagi vagy foglalkoztatási körülményeinek fejlesztése iránti vágytól hajtva – nem ritkán arra ösztönözte a Mű híveit és munkatársait, hogy dolgozzanak ki új ötleteket a téren. Így történt ez többek között 1987-ben, amikor a Fülöp-szigetekre látogatott el, ahol szemtanúja volt a nagyszámú rászoruló ember inséges helyzetének: az öt hallgatónak azt javasolta, hogy hozzanak létre szakképzést és szociális segítséget nyújtó központokat Cebuban és Manilában, amelyek azóta is szépen működnek. Más alkalmakkor az egyházi hierarchia tagjainak kéréseit teljesítette, akik jól ismerték don Álvaro papi szívét; így történt ez például 1989-es kongói útja során. A püspöki konferencia elnökének és titkárának kérésére arra buzdította a Mű néhány hívét és munkatársát, akik egy rendelőintézetet működtettek, hogy személyes és szakmai felelősségük tudatában mérlegeljék a lehetőséget, hogy az intézetet olyan kórházzá alakítsák át, amely a helyi lakosokon kívül ellátná az országban dolgozó – akár más országokból származó – papokat, szerzeteseket is. Ez a projekt azóta is hatékonyan működik, és emberek ezreinek nyújt szakszerű kórházi vagy járóbeteg-ellátást.

Don Álvaroban erősen élt az az apostoli vágy, hogy az Egyház társadalmi tanítása a gyakorlatban egyre több helyen megvalósuljon, ezért – Szent Josemariához hasonlóan – azt javasolta, hogy hozzanak létre üzletemberek és vezetők képzését célzó, keresztény szellemiségű iskolákat. Azonban nem elégedett meg azzal, hogy ezek az intézmények elkezdjenek működni a fejlett országokban, hanem ösztönözte létrejöttüket a fejlődő országokban is, mivel tisztában volt vele, hogy fontos szerepet játszanak a túlzott társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák megoldásában.

Egyik lelkipásztori levelében – az irgalmas szamaritánusról szóló példabeszéd kapcsán – don Álvaro új megvilágításba helyezte a világban élő és ott az életszentségre törekvő keresztények életére jellemző két erény, az igazságosság és a szeretet közötti szoros kapcsolatot. „A papi lélek és a világi gondolkodásmód egységének sajátja az a vágy, hogy az irgalmas szamaritánus példájára a lehetőségeinkhez mérten törekedjünk gondoskodni

⁵ SZENT JOSEMARÍA: *Útmutatás*, 1941. december 8., 57

felebarátaink anyagi szükségleteiről, kielégíteni azokat, anélkül, hogy saját kötelességeinket elhanyagolnánk” – írta.⁶ Isten mindenek előtt azt kéri tőlünk, hogy szenteljük meg a szakmai munkánkat és mindennapi állapotbeli kötelességeinket. Ezen elfoglaltságaink közepette – folytatta don Álvaro – az Úr „megengedi, hogy szembetaláljátok magatokat más emberek nyomorával és fájdalmával. Ekkor abban mutatkozik meg, hogy feladataitokat papi lélekkel végzitek, hogy nem léptek tovább közömbösen, valamint abban, hogy mindeközben nem hanyagoljátok el egyéb feladataitokat, melyeket meg kell szentelnetek.”⁷

Fennáll ugyanis a veszély, hogy arról álmodozunk, hogy tőlünk távol élő népeknek és embereknek segítsünk, miközben elfeledkezünk arról, hogy mire van szükségük azoknak, akik itt vannak mellettünk és szintén arra várnak, hogy türelmesen és szeretettel meghallgassuk a gondjaikat, megfelelő tanácsot adjunk nekik, vagyis hogy szánjunk rájuk az időnkéből. Eljön ekkor a pillanat, hogy úgy tegyünk, mint a fogadós a példabeszédben, aki befogadta a pórul járt embert és vállalta, hogy gondoskodik róla. E viselkedésről elmélkedve don Álvaro a következőket mondta: „A munkátok során mindannyian tudtok úgy cselekedni, mint ő, mert minden hivatásbeli munka többé vagy kevésbé közvetlen alkalmat kínál arra, hogy segítsünk a rászorulóknak.”⁸ Mennyire érdekel téged vagy engem azoknak az embereknek a helyzete, akik mindenben vagy valami nagyon szükségesben hiányt szenvednek? Természetfeletti módon reagálsz, amikor koldusokat látsz? Amikor azt látod, hogy egyes földrészeken mekkora nyomor uralkodik, mennyit imádkozol ezekért az országokért és emberekért?

A szegények és a társadalom peremére szorultak iránti állandó figyelmével a Pápa kihangsúlyozta, hogy minden egyes szűkséget szenvedőről beszél, legyenek hozzánk közel vagy tőlünk távol. **Az Evangélium mindenkinek szól! A szegények támogatása nem azt jelenti, hogy „a szegénység bajnokai” vagy „lelki koldusok” legyünk. Nem és nem, nem ezt jelenti. Azt jelenti, hogy közelednünk kell Jézus szenvedő testéhez, de Jézus teste szenved azokban is, akik a tanulás, az értelmük vagy a kultúra révén nem ismerik Őt. Oda kell mennünk hozzájuk! Ezért használom szívesen azt a kifejezést, hogy „ki kell menni a perifériákra”, az emberi lét perifériáira. Mindegyikre, a fizikai és valós szegénység perifériáira éppúgy, mint a nem kevésbé valós szellemi szegénységére. Kimenni minden perifériára, minden útkereszteződésbe, és ott vetni el szavaink és tanúságtételünk által az Evangélium magját.**⁹

Nagy örömmel tölt, hogy egyre nő a Szent Josemaría szellemiségéhez hű irgalmassági cselekedetek száma, amelyekre olyan helyeken kerül sor a fiatalok és a felnőttek körében egyaránt, ahol már folyik a Mű apostoli tevékenysége. Nagyobb szeretettel bánni azzal a beteggel, aki egy otthonban vagy egy kórházban él, élelmiszer-adományokkal segíteni, törődni a szegény városnegyedek rászorulóival vagy azokkal a „szégyenkező” szegényekkel, akik igyekeznek elkendőzni valódi helyzetüket, meglátogatni az idősök otthonában lakókat vagy a börtönök foglyait, akiknek a sorsa senkit sem érdekel... Mindez egyben abban is nagy segítségünkre lehet, hogy jól felkészüljünk don Álvaro boldoggá avatására. Nemrég azt kértem, hogy helyezzetek nagy hangsúlyt a lelki felkészülésre: ennek részét képezik az

⁶ DON ÁLVARO: *Levél, 1993. január 9., 20 (Cartas de familia, III. kötet, 387)*

⁷ *Ugyanott*

⁸ *Ugyanott, 21 (Cartas de familia, III. kötet, 388)*

⁹ FERENC PÁPA: *Beszéd a római egyházmegye gyűlésén, 2013. június 17.*

irgalmassági cselekedetek is. Figyeljete oda jobban főként a *szentgyónás apostolkodására*: nincs jobb módja a szeretet gyakorlásának, mint közelebb vezetni Istenhez azokat, akik a bűn folytán eltávolodtak tőle.

Don Álvaro boldoggá avatása egyben meghívás arra – ezt kérem az Úrtól és Édesanyjától, Szűz Máriától –, hogy férfiak és nők ezrei jobban szeressék Krisztust és az Egyházat, velünk kezdve a sort. Imádkozzunk azért, hogy a testvériség különleges pillanata legyen mindenki számára és alkalom arra, hogy barátságunkat és szeretetünket megtapasztalja mindenki, aki a Mű eddigi története során valamilyen módon részesült az Opus Dei szellemiségéből és apostolkodásából. Biztos vagyok benne, hogy don Álvaro különösen közbenjár majd mindegyikükért.

Mint mindig, arra kérlek benneteket, hogy imádkozzatok a szándékaimért. Most imádkozzatok közép-amerikai utam gyümölcseiért is, amelyre a hónap második felében kerül sor.

Minden szeretetemmel megáldalak benneteket.

Atyátok,

+ Javier

Pamplona, 2014. július 1.